

AREAS UNDER CURVES

Very Short Answer Questions

క్రింద ఇచ్చిన వక్రాలతో ఏర్పడిన ప్రదేశాల వైశాల్యాలు కనుగొనుము

1. i) $y = \cos x$, $y = 1 - \frac{2x}{\pi}$.

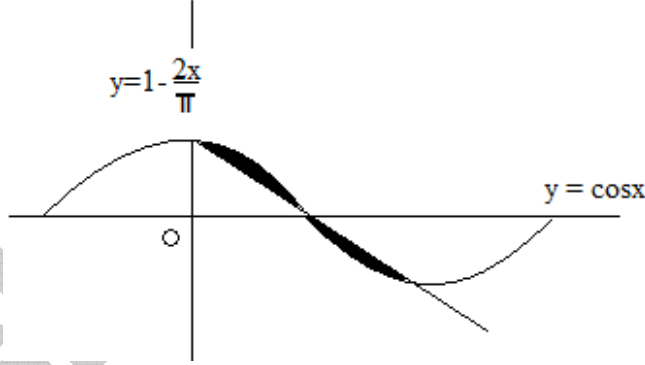
Sol: ఇచ్చిన వక్రాలు

$$y = \cos x \quad \dots\dots(1)$$

$$y = 1 - \frac{2x}{\pi} \quad \dots\dots(2)$$

(1), (2) లనుండి

$$\cos x = 1 - \frac{2x}{\pi}$$

$$\Rightarrow x = 0, \frac{\pi}{2}, \pi$$

$\Rightarrow x = 0, \frac{\pi}{2}, \pi$ ల వద్దఖండించుకుంటున్నాయి.

$$\left(0, \frac{\pi}{2}\right), \text{ లో } (1) > (2) \quad , \quad \left(\frac{\pi}{2}, \pi\right) \text{ లో } (2) > (1)$$

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_0^{\frac{\pi}{2}} (y \text{ of (1)} - y \text{ of (2)}) dx + \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} (y \text{ of (2)} - y \text{ of (1)}) dx =$$

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \left(\cos x - 1 + \frac{2x}{\pi} \right) dx + \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \left(1 - \frac{2x}{\pi} - \cos x \right) dx$$

$$= \left(\sin x - x + \frac{x^2}{\pi} \right)_0^{\frac{\pi}{2}} + \left(x - \frac{x^2}{\pi} - \sin x \right)_{\frac{\pi}{2}}^{\pi}$$

$$= 2 - \frac{\pi}{2}$$

2. $y = \cos x$, $y = \sin 2x$, $x = 0$, $x = \frac{\pi}{2}$

Sol: $y = \cos x$ ---- (1)

$y = \sin 2x$ ---- (2)

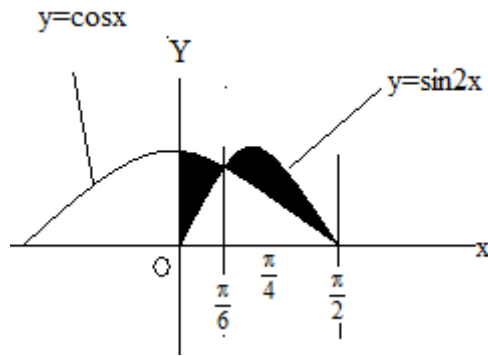
(1), (2) ల నుండి, $\cos x = \sin 2x$

$\cos x - 2\sin x \cos x = 0$

$\cos x = 0$ and $1 - 2\sin x = 0$

$x = \frac{\pi}{2}$, $\sin x = \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{6}$

వక్రాలు $x = \frac{\pi}{6}$, $\frac{\pi}{2}$ ల వద్ద ఖండించుకుంటున్నాయి

కావల్సిన వైశాల్యం =

$$\begin{aligned} & \int_0^{\frac{\pi}{6}} (\cos x - \sin 2x) dx + \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} (\sin 2x - \cos x) dx \\ &= \left(\sin x + \frac{\cos 2x}{2} \right)_0^{\frac{\pi}{6}} + \left(-\frac{\cos 2x}{2} - \sin x \right)_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \\ &= \left[\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} \right) - \left(0 + \frac{1}{2} \right) \right] - \left[\left(\frac{1}{2} - 1 \right) - \left(-\frac{1}{4} - \frac{1}{2} \right) \right] \\ &= \frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \text{sq. units} \end{aligned}$$

3. $y = x^3 + 3, y = 0, x = -1, x = 2$

Sol Sol: $y = x^3 + 3, y = 0, x = -1, x = 2$

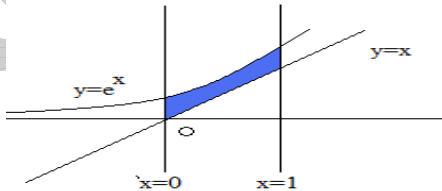
[-1.2] లో ఇచ్చిన వక్రాలు అవిచ్ఛిన్నాలు మరియు $y > 0$.

$$\begin{aligned} \text{కావల్సిన వైశాల్యం} &= \int_{-1}^2 y dx \\ &= \int_{-1}^2 (x^3 + 3) dx = \left(\frac{x^4}{4} + 3x \right)_{-1}^2 \\ &= \left(\frac{2^2}{4} + 3 \cdot 2 \right) - \left(\frac{(-1)^4}{4} + 3(-1) \right) = 12 \frac{3}{4} \text{sq. units} \end{aligned}$$

4. $y = e^x, y = x, x = 0, x = 1$

Sol: ఇచ్చిన వక్రం $y = e^x$ మరియు రేఖలు

$y = x, x = 0$ and $x = 1$.

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_0^1 (e^x - x) dx = \left(e^x - \frac{x^2}{2} \right)_0^1$$

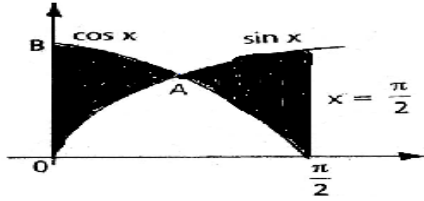
$$= \left(e - \frac{1}{2} \right) - (1 - 0) = e - \frac{3}{2}$$

5. $y = \sin x, y = \cos x ; x = 0, x = \frac{\pi}{2}$

Sol. ఇచ్చిన వక్రాలు $y = \sin x$ --- (1) ,

$y = \cos x$ --- (2)

(1) , (2) ల నుండి $\cos x = \sin x \Rightarrow x = \frac{\pi}{4}$

$(0, \frac{\pi}{4})$ లో $\cos x > \sin x$

$(\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2})$ లో $\cos x < \sin x$

కావల్సిన వైశాల్యం =

$$\int_0^{\frac{\pi}{4}} (\cos x - \sin x) dx + \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\sin x - \cos x) dx = (\sin x + \cos x) \Big|_0^{\frac{\pi}{4}} - (\sin x + \cos x) \Big|_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}}$$

$$= (\sqrt{2} - 1) + (\sqrt{2} - 1) = 2(\sqrt{2} - 1) \text{ sq. units .}$$

6 $x = 4 - y^2, x = 0.$

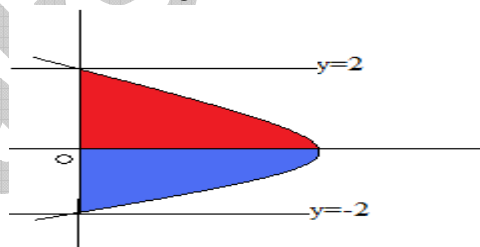
Sol: $x = 4 - y^2$ --- (1)

$y=0$ ఐతే $x=4.$

$x = 4 - y^2$ పరావలయము x అక్షాన్ని

కావల్సిన వైశాల్యం = A Q P A ప్రదేశము

A(4,0). వద్ద ఖండిస్తోంది

కావల్సిన వైశాల్యం = 2 . O A P O వైశాల్యం

$$= 2 \int_0^2 (4 - y^2) dy = 2 \left(4y - \frac{y^3}{3} \right) \Big|_0^2$$

$$= 2 \left(8 - \frac{8}{3} \right) = 2 \cdot \frac{16}{3} = \frac{32}{3} \text{ sq. units}$$

7. Find the area enclosed within the curve $|x| + |y| = 1$.

Sol: $|x|+|y|=1$ సమీకరణం $\pm x \pm y = 1$ అనే నాలుగు రేఖలను సూచిస్తోంది. మరియు ఈ

రేఖలు ఒక చతురస్రాన్ని ఏర్పరుస్తాయి.

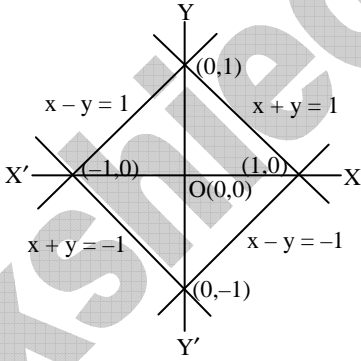
$$x + y = 1 \text{ రేఖ నుండి } \Rightarrow y = 1 - x$$

పై రేఖ X అక్షము ను $(1, 0)$. వద్ద ఖండిస్తోంది.

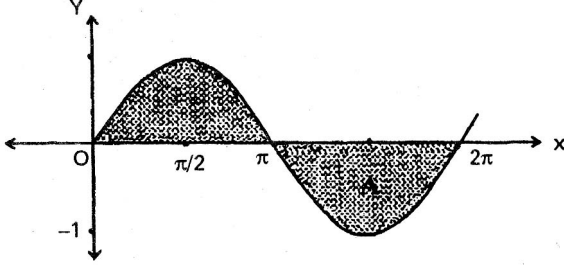
ఇచ్చిన వక్రం నిరూపక అక్షములదృష్ట్యా సౌష్ఠవం కావున

$|x|+|y| = 1$ చే ఏర్పడే వైశాల్యం

$$\begin{aligned} &= 4 \int_0^1 (1-x) dx \\ &= 4 \left(x - \frac{x^2}{2} \right)_0^1 \\ &= 4 - \frac{4}{2} = 2 \text{ sq. units.} \end{aligned}$$

8. $f(x) = \sin x$ వక్రం $(0, 2\pi)$ అతరంలో ఏర్పరిచే వైశాల్యం కనుగొనుము.

Sol:

$$f(x) = \sin x ,$$

$$[0, \pi] \text{ లో } \sin x \geq 0$$

$$[\pi, 2\pi] \text{ లో } \sin x \leq 0$$

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_0^{\pi} \sin x \, dx + \int_{\pi}^{2\pi} (-\sin x) \, dx$$

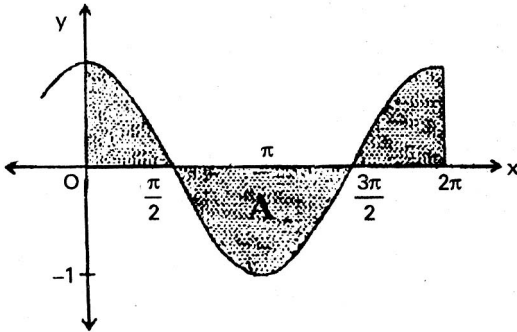
$$(-\cos x)_0^{\pi} [\cos x]_{\pi}^{2\pi}$$

$$= -\cos \pi + \cos 0 + \cos 2\pi - \cos \pi$$

$$= -(-1) + 1 + 1 - (-1) = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

9. $f(x) = \cos x$ వక్రం $[0, 2\pi]$. అతరంలో ఏర్పరిచే వైశాల్యం కనుగొనుము.

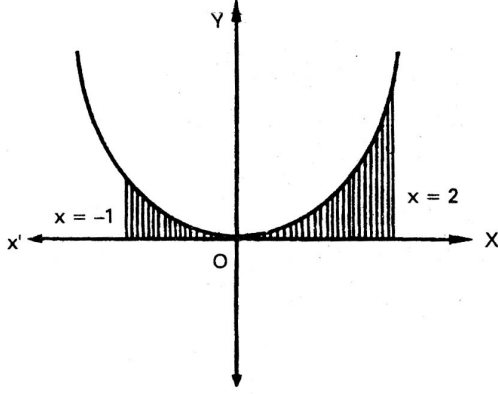
$$\text{Sol: } \cos x \geq 0 \text{ in } \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \cup \left(\frac{3\pi}{2}, \pi\right) \text{ and } \leq 0 \text{ in } \left(\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}\right)$$

కావల్సిన వైశాల్యం

$$\begin{aligned}
 &= (\sin x)_{0}^{\pi/2} + (-\sin x)_{\pi/2}^{3\pi/2} + (\sin x)_{3\pi/2}^{2\pi} \\
 &= \sin \frac{\pi}{2} - \sin 0 - \sin \frac{3\pi}{2} + \sin \frac{\pi}{2} + \sin 2\pi - \sin \frac{3\pi}{2} \\
 &= 1 - 0 - (-1) + 1 + 0 - (-1) \\
 &= 1 + 1 + 1 + 1 = 4.
 \end{aligned}$$

10. $y = x^2$, పరావలయం X- అక్షం తో $x = -1$, $x = 2$ రేఖల మధ్య చేసే వైశాల్యం కనుగొనుము.

Sol:

$$\begin{aligned}
 \text{కావల్సిన వైశాల్యం} &= \int_{-1}^2 x^2 dx = \left(\frac{x^3}{3} \right)_{-1}^2 \\
 &= \frac{1}{3} (2^3 - (-1)^3) = \frac{1}{3} (8 + 1) = \frac{9}{3} = 3
 \end{aligned}$$

11. $y = x^2 - 4x + 3$. పరావలయం $y = 0$ రేఖ తో ఏర్పరిచే వైశాల్యం కనుగొనుము.

Sol:

$$y = x^2 - 4x + 3, \quad y = 0 \text{ ల నుండి}$$

$$x^2 - 4x + 3 = 0, (x-1)(x-3) = 0, \quad x = 1, 3$$

$$1 < x < 3. \Rightarrow y < 0$$

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_1^3 -(x^2 - 4x + 3) dx$$

$$\begin{aligned} &= \int_1^3 (-x^2 + 4x - 3) dx \\ &= \left(-\frac{x^3}{3} + 2x^2 - 3x \right)_1^3 \\ &= (-9 + 18 - 9) - \left(-\frac{1}{3} + 2 - 3 \right) \\ &= \frac{10}{2} - 2 = \frac{4}{3} \end{aligned}$$

Sakshieducation.com

Short Answer Questions

1. $x = 2 - 5y - 3y^2$, $x = 0$.

Sol:

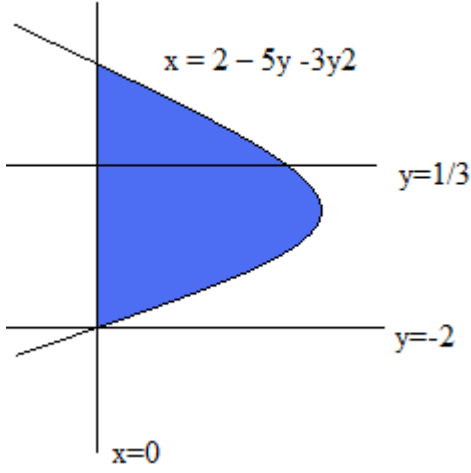
$x = 2 - 5y - 3y^2$ and $x = 0$

ఇచ్చిన వక్రాలను సాధించగా

$2 - 5y - 3y^2 = 0$,

$3y^2 + 5y - 2 = 0$

$\Rightarrow (y + 2)(3y - 1) = 0 \Rightarrow y = -2$ or $\frac{1}{3}$

కావల్సిన వైశాల్యం $= \int_{-2}^{\frac{1}{3}} (2 - 5y - 3y^2) dy$

$= \left(2y - \frac{5}{2}y^2 - y^3 \right)_{-2}^{\frac{1}{3}}$

$= \left(\frac{2}{3} - \frac{5}{2} \cdot \frac{1}{9} - \frac{1}{27} \right) - \left(-4 - \frac{5}{2} \cdot 4 + 8 \right)$

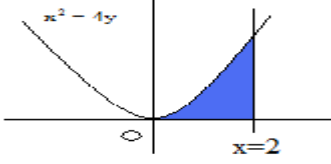
$= \left(\frac{2}{3} - \frac{5}{8} - \frac{1}{27} \right) + 6$

$= \frac{36 - 15 - 2 + 324}{54} = \frac{343}{54}$ sq. units

$$2x^2 = 4y, x = 2, y = 0$$

Sol. ఇచ్చిన వక్రం $x^2 = 4y$ మరియు రేఖలు

$X=2, y=0$ i.e., x axis

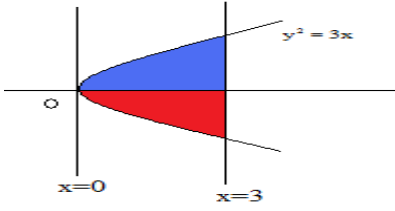

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_0^2 y \, dx = \int_0^2 \frac{x^2}{4} \, dx =$$

$$\left(\frac{x^3}{12} \right)_0^2 = \frac{8}{12} = \frac{2}{3} \text{ sq. units.}$$

3. $y^2 = 3x, x = 3.$

ఇచ్చిన వక్రం $y^2 = 3x$ మరియు రేఖలు $x = 3$

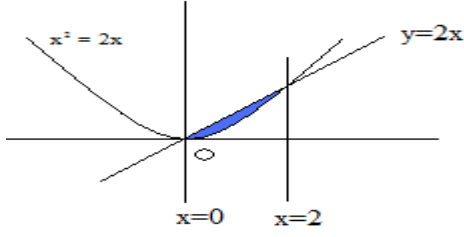
కావల్సిన వైశాల్యం = 2 (ఇచ్చిన వక్రం, X అక్షం మరియు రేఖలు $x=0, x=3$)

$$= 2 \int_0^3 y \, dx = 2 \int_0^3 \sqrt{3} \cdot \sqrt{x} \, dx$$

$$= \left(2\sqrt{3} \cdot \frac{x^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} \right)_0^3 = \frac{4\sqrt{3}}{3} \cdot (3\sqrt{3} - 0) = 12 \text{ sq. units}$$

4). . $y = x^2, y = 2x$.

Sol:

ఇచ్చిన సమీకరణాలనుండి

$$x^2 = 2x$$

$$x^2 - 2x = 0, x(x-2) = 0$$

$$x = 0 \text{ or } x = 2, y = 0 \text{ or } y = 4$$

ఖండన బిందువులు $O(0,0), A(2,4)$

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_0^2 (2x - x^2) dx$$

$$= \left(x^2 - \frac{x^3}{3} \right)_0^2 = 4 - \frac{8}{3} = \frac{4}{3} \text{ sq. units}$$

5. $y = \sin 2x, y = \sqrt{3} \sin x, x = 0, x = \frac{\pi}{6}$.

Sol; $y = \sin 2x$ ----- (1)

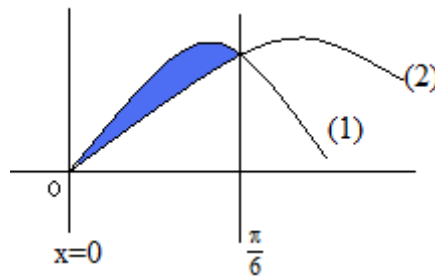
$$y = \sqrt{3} \sin x \text{ ----- (2)}$$

పై సమీకరణాల నుండి $\sin 2x = \sqrt{3} \sin x$

$$\Rightarrow 2 \sin x \cdot \cos x = \sqrt{3} \sin x$$

$$\Rightarrow \sin x = 0 \text{ or } 2 \cos x = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\Rightarrow x = 0, \cos x = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{6}$$

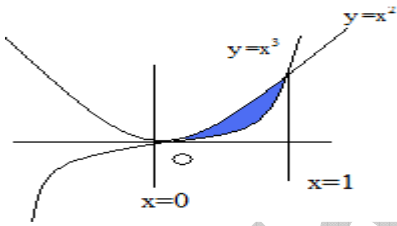
$$\begin{aligned} \text{కావల్సిన వైశాల్యం} &= \int_0^{\frac{\pi}{6}} (\sin 2x - \sqrt{3} \sin x) dx \\ &= \left(-\frac{\cos 2x}{2} + \sqrt{3} \cos x \right)_0^{\frac{\pi}{6}} \\ &= \left(-\frac{1}{4} + \sqrt{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \right) - \left(-\frac{1}{2} + \sqrt{3} \right) \\ &= -\frac{1}{4} + \frac{3}{2} + \frac{1}{2} - \sqrt{3} = \frac{7}{4} - \sqrt{3} \text{ sq. units} \end{aligned}$$

6. $y = x^2, y = x^3$

Sol: $y = x^2$ _____ (1)
 $y = x^3$ _____ (2)

ఇచ్చిన సమీకరణాలనుండి

$$\begin{aligned} x^2 &= x^3 \\ x^3 - x^2 &= 0, x^2(x-1) = 0 \\ x &= 0 \text{ or } 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{కావల్సిన వైశాల్యం} &= \int_0^1 (x^2 - x^3) dx \\ &= \left(\frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} \right)_0^1 = \frac{1}{3} - \frac{1}{4} = \frac{1}{12} \text{ sq. units} \end{aligned}$$

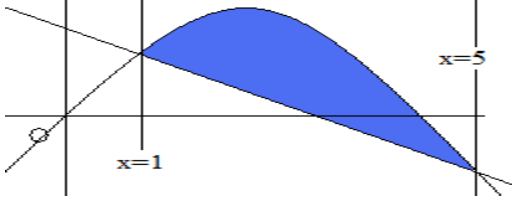
7. $y = 4x - x^2, y = 5 - 2x$.

Sol: $y = 4x - x^2$ _____ (i)
 $y = 5 - 2x$ _____ (ii)

$$y = -([x-2]^2) + 4, y-4 = (x-2)^2$$

ఇచ్చిన సమీకరణాలనుండి

$$\begin{aligned} 4x - x^2 &= 5 - 2x, x^2 - 6x + 5 = 0 \\ (x-5)(x-1) &= 0, X = 1, 5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{కావల్సిన వైశాల్యం} &= \int_1^5 (y_{of(1)} - y_{of(2)}) dx = \int_1^5 (4x - x^2 - 5 + 2x) dx \\ &= \left(75 - \frac{125}{3} - 25 \right) - \left(3 - \frac{1}{3} - 5 \right) = 50 - \frac{125}{3} + 2 + \frac{1}{3} \\ &= \frac{150 - 125 + 6 + 1}{3} = \frac{32}{3} \text{ sq. units} \end{aligned}$$

8. X-అక్షంతోనూ $y = 1 + \frac{8}{x^2}$ అనే వక్ర భాగం తోనూ $x = 2$, $x = 4$ రేఖల మధ్య ఏర్పడే

వైశాల్యం కనుగొనుము.

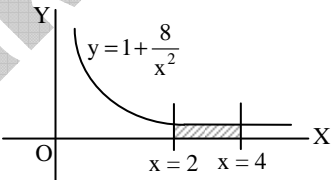
Sol: $y = 1 + \frac{8}{x^2}$, [2, 4] లో $y = 1 + \frac{8}{x^2} > 0$

X-అక్షంతోనూ $y = 1 + \frac{8}{x^2}$ అనే వక్ర భాగం తోనూ $x = 2$, $x = 4$ రేఖల మధ్య ఏర్పడే

$$\text{వైశాల్యం} = \int_2^4 y dx = \int_2^4 \left(1 + \frac{8}{x^2} \right) dx$$

$$= \left[x - \frac{8}{x} \right]_2^4 = \left(4 - \frac{8}{4} \right) - \left(2 - \frac{8}{2} \right)$$

$$= 2 + 2 = 4 \text{ sq. units.}$$

9. $y^2 = 4x$, $x^2 = 4y$ అనే పరావలయాల మధ్య ఏర్పడే వైశాల్యాన్ని కనుక్కోండి.

Sol: $y^2 = 4x$ ... (1)

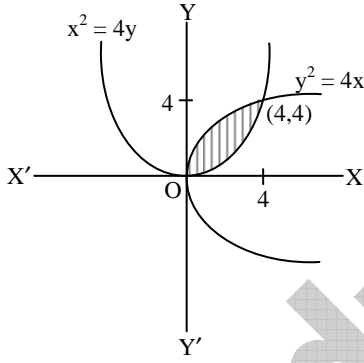
$x^2 = 4y$ ... (2)

(1), (2) ల నుండి

$Y^2 = 4x \Rightarrow y^4 = 16x^2 \Rightarrow y^4 = 64y \Rightarrow y = 4$

$\therefore 4x = y^2 \Rightarrow 4x = 16 \Rightarrow x = 4$

ఖండన బిందువులు (0, 0), (4, 4).

$\therefore$ పరావలయాల మధ్య ఏర్పడే వైశాల్యం

$$\begin{aligned} &= \int_0^4 \sqrt{4x} \, dx - \int_0^4 \frac{x^2}{4} \, dx \\ &= 2 \left[\frac{x^{3/2}}{3/2} \right]_0^4 - \frac{1}{4} \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^4 \\ &= \frac{4}{3} (4^{3/2}) - \frac{1}{12} (64) \\ &= \frac{32}{3} - \frac{16}{3} = \frac{16}{3} \text{sq.units.} \end{aligned}$$

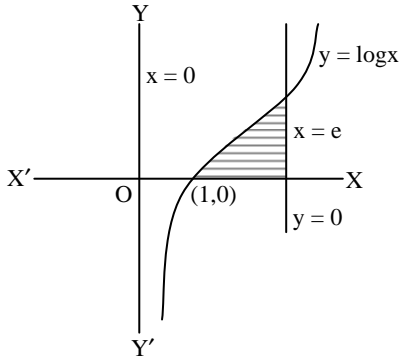
10. $y = \log x$ అనే వక్రం X-అక్షం మీద $x = e$.రేఖ తొ ఏర్పరిచే వైశాల్యం కనుగొనుము

Sol: $y = \log x$ అనే వక్రం X-అక్షం మీద $x = e$.రేఖ తొ ఏర్పరిచే వైశాల్యం

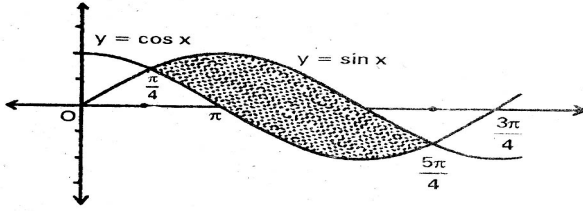
$$= \int_1^e \log_e x \, dx$$

$$= [x \log x]_1^e - \int_1^e dx$$

$$= (e - 0) - (e - 1) = 1 \text{ sq.units.}$$

11. $y = \sin x$, $y = \cos x$ వక్రాల రెండు వరస ఖండన బిందువుల మధ్య పరిబద్ధమైన వైశాల్యం కనుగొనుము

Sol:

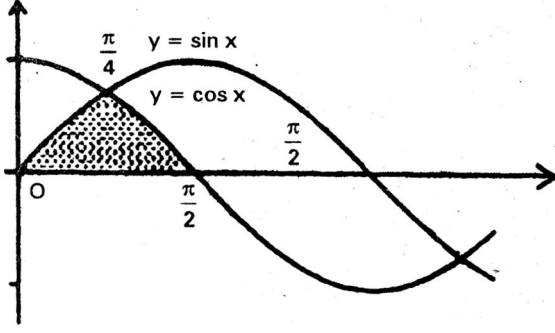
రెండు వరస ఖండన బిందువుల $x = \frac{\pi}{4}$ and $x = \frac{5\pi}{4}$,

$$x \in \left(\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4} \right) \text{ లో } \sin x \geq \cos x$$

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_{\pi/4}^{5\pi/4} (\sin x - \cos x) \, dx = (-\cos x - \sin x) \Big|_{\pi/4}^{5\pi/4}$$

$$= \left(-\cos \frac{5\pi}{4} - \sin \frac{5\pi}{4} \right) + \left(\cos \frac{\pi}{4} + \sin \frac{\pi}{4} \right) = \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} = 4 \frac{1}{\sqrt{2}} = 2\sqrt{2}$$

12. $y = \sin x, y = \cos x$ వక్రాలు X అక్షం తో చేసే కోణాన్ని కనుక్కోండి

Sol:

$$\left(0, \frac{\pi}{4}\right) \text{ లో } \cos x \geq \sin x,$$

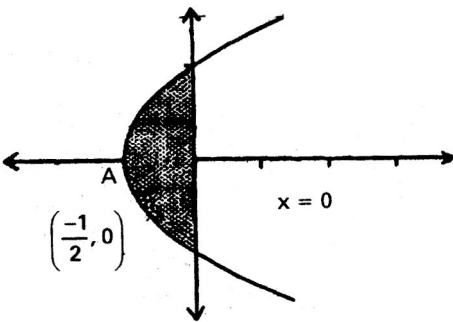
$$\left(\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2}\right) \text{ లో } \cos x \leq \sin x$$

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_0^{\pi/4} \sin x \, dx + \int_{\pi/4}^{\pi/2} \cos x \, dx$$

$$= (-\cos x)_0^{\pi/4} + (\sin x)_{\pi/4}^{\pi/2} = -\cos \frac{\pi}{4} + \cos 0 + \sin \frac{\pi}{2} - \sin \frac{\pi}{4}$$

$$= -\frac{1}{\sqrt{2}} + 1 + 1 - \frac{1}{\sqrt{2}} = 2\left(1 - \frac{1}{\sqrt{2}}\right) = 2 - \sqrt{2}$$

14. $y^2 - 1 = 2x, x = 0$ వక్రాలతో ఏర్పడిన వైశాల్యం కనుగొనుము

Sol:

$$y^2 - 1 = 2x \text{ వక్రం}$$

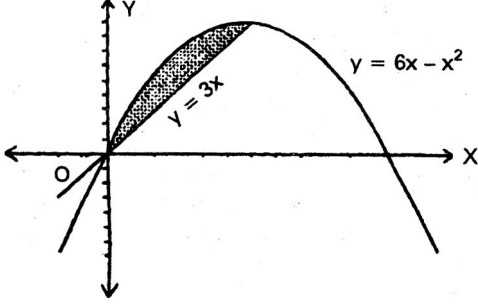
X - అక్షాన్ని A $\left(-\frac{1}{2}, 0\right)$ వద్ద Y అక్షాన్ని $y = 1, y = -1$ వద్ద ఖండిస్తుంది.

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_{-1}^1 (-x) \, dy = \int_{-1}^1 -\left(\frac{y^2 - 1}{2}\right) \, dy$$

$$= \int_0^1 -(y^2 - 1) dy = \left(-\frac{y^3}{3} + y \right)_0^1 = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

15. $y = 3x$, $y = 6x - x^2$. వక్రాలతో ఏర్పడిన ప్రదేశాల వైశాల్యాలు కనుగొనుము

Sol:

$$y = 3x, y = 6x - x^2.$$

పై వక్రాల నుండి

$$3x = 6x - x^2, x^2 - 3x = 0$$

$$x(x - 3) = 0, x = 0 \text{ or } 3$$

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_0^3 (6x - x^2 - 3x) dx$$

$$= \int_0^3 (3x - x^2) dx = \left(\frac{3x^2}{2} - \frac{x^3}{3} \right)_0^3$$

$$= \frac{27}{2} - \frac{27}{3} = \frac{27}{6} = \frac{9}{2}$$

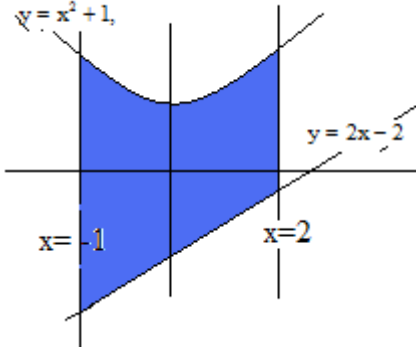
Long Answer Questions

1. . $y = x^2 + 1, y = 2x - 2, x = -1, x = 2$.

Sol:

$$y = x^2 + 1 \quad \text{_____ (1)}$$

$$y = 2x - 2 \quad \text{_____ (2)}$$

కావల్సిన వైశాల్యం

$$\begin{aligned} &= \int_{-1}^2 (f(x) - g(x)) dx = \int_{-1}^2 (x^2 - 2x + 3) dx = \int_{-1}^2 [(x^2 - 1) - (2x - 2)] dx \\ &= \left(\frac{8}{3} - 4 + 6 \right) - \left(-\frac{1}{3} - 1 - 3 \right) = \frac{8}{3} + 2 + 4 + \frac{1}{3} = 3 + 6 = 9 \text{ sq. units.} \end{aligned}$$

2. $y^2 = 4x, y^2 = 4(4-x)$

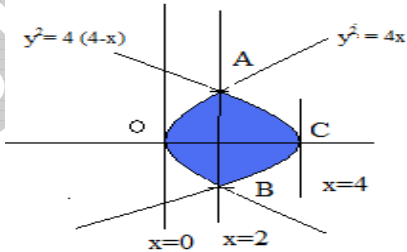
Sol: ఇచ్చిన వక్రాలు

$$y^2 = 4x \quad \text{_____ (1),} \quad y^2 = 4(4-x) \quad \text{_____ (2)}$$

వక్రాలను సాధించగా

$$4x = 4(4-x) \Rightarrow 2x = 4 \Rightarrow x = 2$$

$$y = 0 \Rightarrow x = 0 \text{ and } x = 4$$

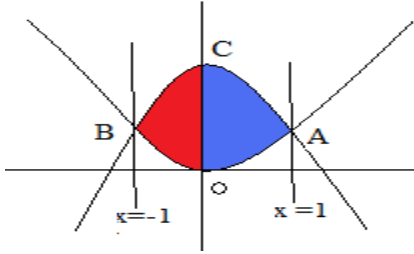

కావల్సిన వైశాల్యం అక్షం X దృష్ట్యా సాష్టవం

OACB వైశాల్యం

$$\begin{aligned} &= 2 \left[\int_0^2 2\sqrt{x} \, dx + \int_2^4 2\sqrt{4-x} \, dx \right] \\ &= 2 \left[2 \frac{x^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} \right]_0^2 + 2 \left[\frac{(4-x)^{\frac{3}{2}}}{-\frac{3}{2}} \right]_2^4 \\ &= 2 \left[\frac{4}{3} (2\sqrt{2}) - \frac{4}{3} (-2\sqrt{2}) \right] = 2 \left(\frac{8\sqrt{2}}{3} + \frac{8\sqrt{2}}{3} \right) \\ &= 2 \left(\frac{16\sqrt{2}}{3} \right) = \frac{32\sqrt{2}}{3} \text{ sq. units} \end{aligned}$$

3. Sol:

$$y = 2 - x^2 \text{ (1)}, \quad y = x^2 \text{ (2)}$$

వక్రాలను సాధించగా

$$2 - x^2 = x^2, \quad 2 = 2x^2 \text{ or } x^2 = 1 \text{ అప్పుడు}$$

$$x = \pm 1$$

కావల్సిన వైశాల్యం y అక్షం ద్రుష్ట్యా సొష్టవం, కావల్సిన వైశాల్యం = 2. Area

OACO

$$2 \times \int_{-1}^1 (y \text{ of (1)} - y \text{ of (2)}) dx = 2 \int_{-1}^1 (2 - x^2 - x^2) dx$$

$$= 2 \int_{-1}^1 (2 - 2x^2) dx = 2 \left(2x - \frac{2x^3}{3} \right)_{-1}^1 = 2 \left[2 - \frac{2}{3} \right] = \frac{8}{3} \text{ sq. units.}$$

4. $y^2 = 12(x+3)$, $y^2 = 20(5-x)$ వక్రాల మధ్య ఆవుత మైన వైశాల్యం

$64\sqrt{\frac{5}{3}}$

అని చూపుము

Sol: ఇచ్చిన వక్రాలు

$$y^2 = 12(x+3) \text{--- (1), } y^2 = 20(5-x) \text{ ---(2)}$$

వక్రాలను సాధించగా

$$12(x+3) = 20(5-x)$$

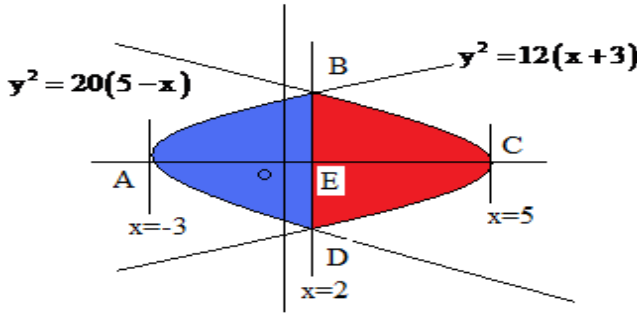
$$x + 9 = 25 - 5x, 8x = 16, x = 2$$

. ఇచ్చిన వక్రాలు $x = 2$ వద్ద x అక్షాన్ని ఖండిస్తున్నాయి

ఇచ్చిన వక్రాలు $x=5$, $x=-3$ వద్ద ఖండించుకుంటున్నాయి

$$y^2 = 12(2+3) = 60$$

$$\Rightarrow y = \sqrt{60} = \pm 2\sqrt{15}$$

కావల్సిన వైశాల్యం అక్షం X దుష్పాత్య సౌష్ఠవం

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = 2x(\text{AREA ABCOA})$$

$$= 2.(\text{AREA ABEA} + \text{AREA BECB})$$

$$= 2 \left[\int_{-3}^2 2\sqrt{3}\sqrt{x+3} dx + \int_2^5 2\sqrt{5}\sqrt{5-x} dx \right]$$

$$= 4\sqrt{3} \left[\frac{(x+3)^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} \right]_{-3}^2 + 4\sqrt{5} \left[\frac{(5-x)^{\frac{3}{2}}}{-\frac{3}{2}} \right]_2^5 = \frac{8\sqrt{3}}{3} \left[\frac{(x+3)^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} \right]_{-3}^2 + 4\sqrt{5} \left[\frac{(5-x)^{\frac{3}{2}}}{-\frac{3}{2}} \right]_2^5$$

$$= \frac{8\sqrt{3}}{3} \left(5^{\frac{3}{2}} - 0 \right) - \frac{8\sqrt{5}}{3} \left[0 - 3^{\frac{3}{2}} \right] = \frac{8\sqrt{3}}{3} \cdot 5\sqrt{5} + \frac{8\sqrt{5}}{3} \left[0 - 3^{\frac{3}{2}} \right]$$

$$= \frac{40\sqrt{15}}{3} + \frac{24\sqrt{15}}{3} = \frac{64}{3}\sqrt{15} \text{ sq.units}$$

5. $\{(x, y) / x^2 - x - 1 \leq y \leq -1\}$ బిందువుల తో ఆవృత మైన వైశాల్యం కనుగొనుము.

Sol. $y = x^2 - x - 1$ -----(1)

$y = -1$ ----- (2)

$$y = x^2 - x - 1 = \left(x - \frac{1}{2}\right)^2 - \frac{5}{4}$$

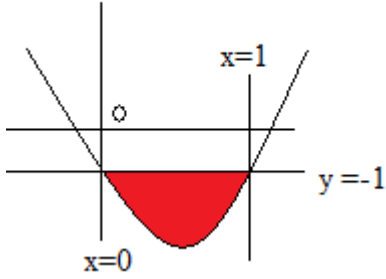
$$y = \frac{5}{4} - \left(x - \frac{1}{2}\right)^2$$

Vertex $\left(\frac{1}{2}, -\frac{5}{4}\right)$

(1), (2),ల నుండి

$$x^2 - x - 1 = -1 \Rightarrow x^2 - x = 0 \Rightarrow x = 0, x = 1$$

వక్రాలు $x=0$, $x=1$. వద్ద ఖండించుకుంటున్నాయి

కావల్సిన వైశాల్యం $= \int_0^1 (y \text{ of (1)} - y \text{ of (2)}) dx$

$$A = \left| \int_0^1 (x^2 - x - 1) dx - \int_0^1 (-1) dx \right|$$

$$= \left| \int_0^1 \left(\frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2} - x \right) - \left[-x \right] \right| = \frac{1}{6} \text{ sq. units}$$

6. $2y = x^2$ పరావలయం $x^2 - y^2 = 8$ అనే వృత్తాన్ని రెండు భాగాలుగా విభజిస్తే వాటి

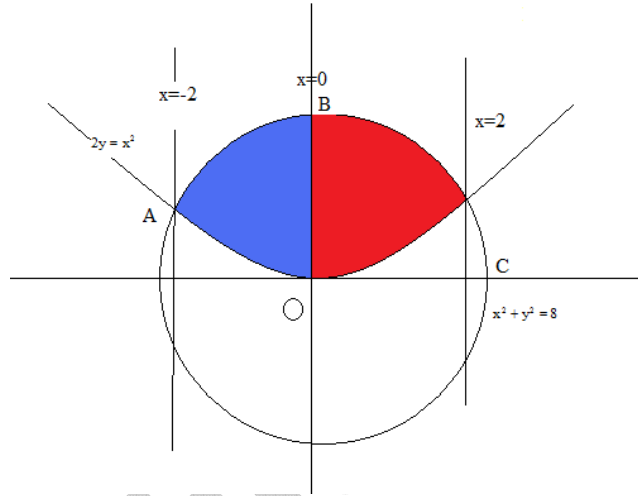
వైశాల్యాలను కనుగొనుము

Sol:

$$x^2 + y^2 = 8 \quad \text{_____ (1)}$$

$$2y = x^2 \quad \text{_____ (2)}$$

(1), (2) ల నుండి

$$x^2 = t, 4t + t^2 = 32, t^2 + 4t - 32 = 0$$

$$(t + 8)(t - 4) = 0$$

$$t = -8 \text{ అసంభవం } x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2$$

దత్త వక్రాలు $x=2$, $x=-2$ వద్ద ఖండించుకుంటున్నాయి.

$$\text{AREA OBCO} = \int_0^2 \sqrt{8-x^2} dx - \int_0^2 \frac{x^2}{2} dx$$

$$= \left[\frac{1}{2} \times \sqrt{8-x^2} + \frac{8}{2} \sin^{-1} \frac{x}{2\sqrt{2}} \right]_0^2 - \left[\frac{x^3}{6} \right]_0^2$$

$$= \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 2 + 4 \cdot \frac{\pi}{4} - \frac{8}{6} = \frac{2}{3} + \pi$$

ఇచ్చిన వక్రం Y - అక్షం దృష్ట్యా సౌష్ఠవం కావున ABCOA వైశాల్యం = 2. OBCO

$$= 2 \left(\frac{2}{3} + \pi \right) = \frac{4}{3} + 2\pi \text{ sq. units.}$$

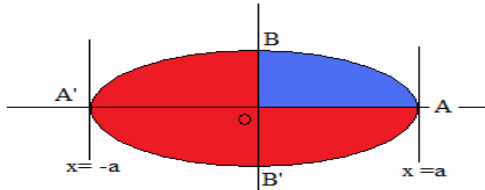
AREA of the circle = $\pi r^2 = 8\pi$

మిగిలినభాగం = $8\pi - \left(\frac{4}{3} + 2\pi\right)$

= $\left(6\pi - \frac{4}{3}\right)$ sq. units .

7. $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ పరిబద్ధమైన వైశాల్యం πab అని చూపుము . దీని నుంచి $x^2 + y^2 = a^2$ వైశాల్యం వృత్త రాబట్టండి

Sol:

$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$

$\Rightarrow y = \frac{b}{a} \sqrt{a^2 - x^2}$

$y=0$ ఐతే $x = a$ లేదా

$x=-a$

X , y అక్షాల ద్వుషోణ్య సౌష్ఠ్యం .

కావల్సిన వైశాల్యం = 4. వైశాల్యం OABO .

వైశాల్యం OABO = $\frac{b}{a} \int_0^a \sqrt{a^2 - x^2} dx$

= $\frac{b}{a} \left(\frac{x\sqrt{a^2 - x^2}}{2} + \frac{a^2}{2} \sin^{-1} \frac{x}{a} \right)_0^a$

= $\frac{b}{a} \left(0 + \frac{a^2}{2} \cdot \frac{\pi}{2} - ab \right) = \frac{\pi a^2}{4} \cdot \frac{b}{a} = \frac{\pi}{4} ab$

కావల్సిన వైశాల్యం = 4X వైశాల్యం OABO = $4 \cdot \frac{\pi}{4} ab = \pi ab$

$b = a$ ప్రతిక్షేపించగా

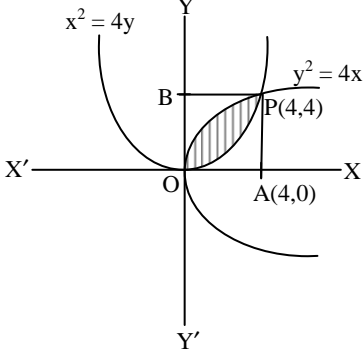
$x^2 + y^2 = a^2$ వృత్తం వస్తుంది

వృత్త వైశాల్యం = $\pi a(a) = \pi a^2$ sq. units.

9. $y^2 = 4x$, $x^2 = 4y$ అనేవక్రాలు $x = 0$, $x = 4$, $y = 4$ మరియు $y = 0$ రేఖలచే ఏర్పడే

చతురస్రాన్ని మూడు సమ భాగాలుగా విభజిస్తాయని చూపుము.

Sol:

$$y^2 = 4x \dots(1)$$

$$x^2 = 4y \dots(2)$$

$$\text{పై వక్రాల నుండి } y^4 = 16x^2 = 64y$$

$$\Rightarrow y(y^3 - 64) = 0$$

$$\Rightarrow y = 0 \text{ or } y = 4$$

$$y = 4 \Rightarrow 4x = 16 \Rightarrow x = 4.$$

$\therefore$ ఖండన బిందువు $P(4, 4)$.

$\therefore$ వక్రాల మధ్య వైశాల్యం

$$= \int_0^4 2\sqrt{x} \, dx - \int_0^4 \frac{x^2}{4} \, dx$$

$$= \int_0^4 \left(2\sqrt{x} - \frac{x^2}{4} \right) dx$$

$$= 2 \left(\frac{2}{3} \right) (x^{3/2})_0^4 - \frac{1}{4} \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^4$$

$$= \frac{4}{3} (8) - \frac{1}{4} \left(\frac{64}{3} \right)$$

$$= \frac{32}{3} - \frac{16}{3} = \frac{16}{3} \text{ sq.units.}$$

చతురస్ర వైశాల్యం = $(OA)^2 = 4^2 = 16$

$y = \frac{x^2}{4}$, X అక్షం, $x = 0, x = 4$ రేఖల మధ్య వైశాల్యం = $\int_0^4 \frac{x^2}{4} dx = \left(\frac{x^3}{12} \right)_0^4 = \frac{16}{3}$

$x^2 = 4y, y^2 = 4x$ వక్రాల మధ్య వైశాల్యం $\frac{16}{3}$ sq.units.

మూడవ భాగం = $16 - \frac{16}{3} - \frac{16}{3} = \frac{16}{3}$

$y^2 = 4x, x^2 = 4y$ అనేవక్రాలు $x = 0, x = 4, y = 4$ మరియు $y = 0$ రేఖలచే ఏర్పడే

చతురస్రాన్ని మూడు సమ భాగాలుగా విభజిస్తున్నాయి.

10. AOB అనేది $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ చే ప్రధమ పాదం లో ఏర్పడిన భాగం మరియు OA = a, OB

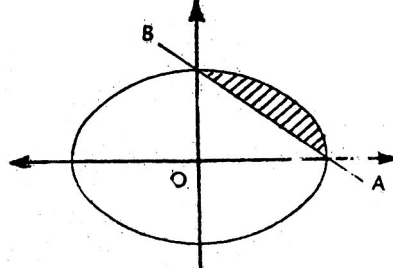
= b అయితే AB జ్యా మరియు దీర్ఘ వృత్త చాపము AB ల మధ్య వైశాల్యం $\frac{(\pi - 2)ab}{4}$

అను చూపుము

Sol: OA = a, OB = b

AB రేఖా సమీకరణం $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1$

$\frac{y}{b} = 1 - \frac{x}{a}, y = b \left(1 - \frac{x}{a} \right)$

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{a^2} = 1$$

$$\frac{y^2}{b^2} = 1 - \frac{x^2}{a^2} = \frac{a^2 - x^2}{a^2}$$

$$y^2 = \frac{b^2}{a^2} (a^2 - x^2)$$

$$y = \frac{b}{a} \sqrt{a^2 - x^2}$$

కావల్సిన వైశాల్యం

$$= \frac{b}{a} \left[x \frac{\sqrt{a^2 - x^2}}{2} + \frac{a^2}{2} \sin^{-1} \left(\frac{x}{a} \right) \right]_0^a$$

$$- b \left(x - \frac{1}{a} \cdot \frac{x^2}{2} \right)_0^a$$

$$= \frac{b}{a} \left[0 + \frac{a^2}{2} \cdot \sin^{-1} 1 - (0+0) \right] - b \left[a - \frac{a^2}{2a} - 0 \right]$$

$$= \frac{b}{a} \cdot \frac{a^2}{2} \cdot \frac{\pi}{2} - \frac{ab}{2} = \frac{ab}{4} (\pi - 2) \text{ sq. units}$$

11. $y = x^2 - 5x$, $y = 4 - 2x$. వక్రాల మధ్య వైశాల్యం కనుగొనుము

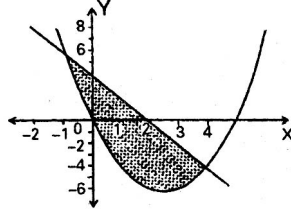
Sol:

$$y = x^2 - 5x \dots(1), y = 4 - 2x \dots\dots\dots(2)$$

$$x^2 - 5x = 4 - 2x, x^2 - 5x = 4 - 2x$$

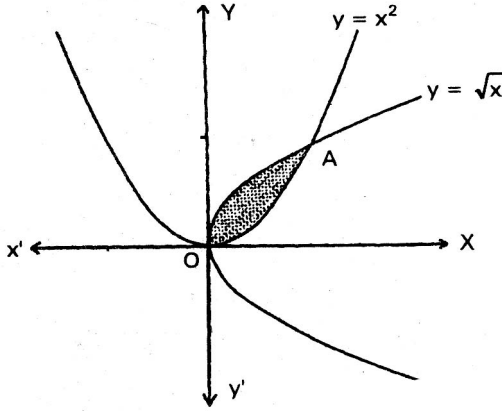
$$x^2 - 3x - 4 = 0$$

$$(x+1)(x-4) = 0 \quad x = -1, 4$$

$$\begin{aligned} \text{కావల్సిన వైశాల్యం} &= \int_{-1}^4 [(4-2x) - (x^2-5x)] dx \\ &= \int_{-1}^4 (4+3x-x^2) dx = \left(4x + \frac{3}{2}x^2 - \frac{x^3}{3} \right)_{-1}^4 = \left(16 + \frac{3}{2}16 - \frac{64}{3} \right) - \left(-4 + \frac{3}{2} + \frac{1}{3} \right) \\ &= 16 + 24 - \frac{64}{3} + 4 - \frac{3}{2} - \frac{1}{3} = 44 - \frac{64}{3} - \frac{3}{2} - \frac{1}{3} = \frac{264 - 128 - 9 - 2}{6} = \frac{125}{6} \end{aligned}$$

12. $y = x^2$, $y = \sqrt{x}$. వక్రాల మధ్య వైశాల్యం కనుగొనుము

Sol:

$$y = \sqrt{x} \dots\dots\dots(1)$$

$$y = x^2 \dots\dots\dots(2)$$

$$\therefore \sqrt{x} = x^2 \Rightarrow x^4 = x$$

$$x(x^3 - 1) = 0, x=0 \text{ or } x=1$$

O(0,0) A(1,1)

$$\text{కావల్సిన వైశాల్యం} = \int_0^1 (\sqrt{x} - x^2) dx$$

$$= \left(\frac{2}{3} \times \sqrt{x} - \frac{x^3}{3} \right)_0^1 = \frac{2}{3} - \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

13. $y^2 = 4ax, x^2 = 4by (a > 0, b > 0)$ వక్రాల మధ్య వైశాల్యం కనుగొనుము

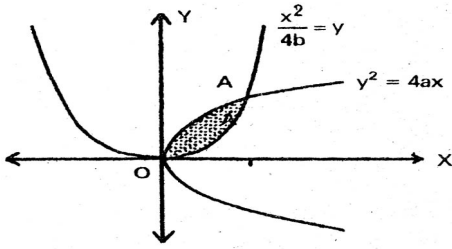
Sol:

$$y^2 = 4ax \dots(1), x^2 = 4by \dots\dots\dots(2)$$

$$(2) \quad \text{నుండి } y = \frac{x^2}{4b}$$

(1) లో ప్రతిక్షేపించగా

$$\left(\frac{x^2}{4b}\right)^2 = 4ax$$

$$x[x^3 - 64b^2a] = 0$$

$$x = 0, x = 4(b^2a)^{1/3}$$

కావల్సిన వైశాల్యం

$$= \int_0^{4(b^2a)^{1/3}} \left[(4a)^{1/2} x^{3/2} - \frac{x^3}{12b} \right] dx = \left[(4a)^{1/2} 8(b^2a)^{1/3} \frac{2}{3} - \frac{4^3(b^2a)^{3 \cdot \frac{1}{3}}}{12b} \right]$$

$$= \left[2ab \frac{16}{3} - \frac{64 \cdot b^2 a}{12b} \right] = ab \left(\frac{32}{3} - \frac{16}{3} \right) = \frac{16}{3} ab \text{ sq.units}$$